

“DIE VRUGBARE TUIN VAN FALLUS”

‘n Beliggaamde beeld van die
manlike psige onder mediese pasiënte

DEUR

SHANE B. PIENAAR

VOORGELÊ TER VERVULLING VAN
DIE VEREISTE VAN DIE GRAAD

D.Phil.

in die

DEPARTEMENT SIELKUNDE

van die

UNIVERSITEIT VAN PRETORIA

PRETORIA
1 Oktober 2002

PROMOTOR: Prof. R. van Vuuren

Iago

*Our bodies are our gardens, to
which our wills are gardeners;
so that if we will plant nettles
or sow lettuce...either to have
it sterile with idleness or
manur'd with industry - why,
the power and corrigible autho-
rity of this lies in our wills.*

- WILLIAM SHAKESPEARE
"OTHELLO", Act I, Scene 3

UITTREKSEL

Die manlike selfbeeld onder 'n aantal uiteenlopende mediese pasiënte is ondersoek aan die hand van Eugene Monick se werk "Phallos – sacred image of the masculine" (1987) ten einde die teoretiese aannames daarin te evalueer en op praktiese gevalle van toepassing te maak. Pasiënte wat onder meer aan diabetes, rugmurgbeserings en vaskulêr-veroorsaakte amputasie ly, is by die studie betrek. Die gemeenskaplike voorkoms van sekondêre, organiese erektilie disfunksie het die vraag oor verlaagde manlike selfbeeld by diegene met fisiologiese probleme laat ontstaan. Die aanname dat die manlike selfbeeld grootliks beïnvloed word deur die verlies van fisiese funksioneerbaarheid moes bevestig word en uitgedruk word in Monick se terme. Monick bied 'n teoretiese raamwerk waarin die liggaam en psige in wederkerige refleksie tot mekaar geplaas word. 'n Fallus-profiel van elke pasiënt se belewenis van sy manlike identiteit is saamgestel. Data-insamelingsprosedures het onder meer 'n kliniese vraelys ingesluit, asook 'n kliniese onderhoud en kwalitatiewe interpretasie van geprojekteerde kuns en mitologiese beelde. Elke geval is laastens in metaforiese vorm (in botaniese beeld) her-beskryf. Die toepasbaarheid en waarde van Monick se teorie, asook 'n in-diepte begrip en waardering van die ervaringswêreld van dié pasiënte, is gedemonstreer.

EXTRACT

The male self-image amongst a number of divergent medical patients was investigated in accordance with Eugene Monick's "Phallos – sacred image of the masculine" (1987), in order to assess the theoretical assumptions in it, and to apply it to practical cases. Patients suffering from diabetes, spinal cord injury and vascular-related amputation were included in this study. The mutual presence of secondary, organic erectile dysfunction posed the question of lowered male self-image in persons with physiological problems. The assumption that male self image is grossly affected by the loss of physical functionality was to be confirmed and expressed in Monick's terms. Monick's theory provides a framework for reflectively relating male body and mind issues. A Phallos-profile of each patient's experience of his male identity was compiled. Data collection procedures included, inter alia, a clinical questionnaire, a clinical interview and qualitative interpretations of projected art and mythological images. Each case was finally represented again metaphorically in botanical terms. The value and applicability of Monick's theory, as well as an in-depth understanding and appreciation of the experiential worlds of these patients, was demonstrated.

INHOUDSOPGAWE

HOOFSTUK 1

BLADSY

1.1.	Eugene Monick	1
1.2.	Probleemformulering	4
1.2.1.	Jung en fenomenologie	8
1.2.2.	Monick se Jungiaanse interpretasie van manlikheid	10
1.2.3.	Die Kastrasie-kompleks	16
1.3.	Rasionaal	22
1.4.	Struktuur van die studie	27

HOOFSTUK 2

2.1.	Seksualiteit	28
2.1.1.	Identiteit	28
2.1.2.	Normale seksualiteit	29
2.1.3.	Seksuele responsiklus	33
2.1.4.	Geskiedenis van seksualiteit	34
2.1.5.	Definisie 'seksuele disfunksies'	37
2.1.6.	Seksterapie	40

HOOFSTUK 3

3.1	Manlikheid	43
3.1.1.	Ontwikkeling van manlike identiteit	43
3.2.	Seksuele aantrekking	51
3.2.1.	Sosiale determinante	52
3.2.2.	Persoonlike determinante	53

HOOFSTUK 4

4.1	Erektele disfunksie	60
4.1.1.	Vroeë geskiedenis	60
4.1.2.	Term 'impotensie'	61
4.1.3.	Organiese oorsake	64
4.1.4.	Psigogene faktore	67
4.1.5.	Evaluasieproses	69
4.1.6.	Behandeling	73

HOOFSTUK 5

5.1.	Samevatting van literatuurstudie	80
------	----------------------------------	----

HOOFSTUK 6

6.1.	Navorsingsmetode	86
6.1.1.	Inleiding	86
6.1.2.	Prosedure beskrywing	87
6.1.3.	Data-insamelingmetodes	91

HOOFSTUK 7

7.1.	Die ondersoek en grafiese voorstelling	95
7.1.1.	Inleiding	95
7.1.2.	Beskrywing van ondersoekproses	95
7.1.2.1.	Ontwerp van vraelys	95

7.1.2.2	Die ontwerp van die projektiewe beeldings- kaarte	96
7.1.2.3.	Die kliniese onderhoud	112
7.1.2.4	Geïntegreerde Fallusbeskrywing	114
7.1.3.	Data-ontleding en sleuteldimensie	117
7.1.3.1.	Protokol 1 : Willem H.	119
	-Kliniese vraelys	119
	-Kliniese verslag	124
	-Stimulusbeelde	132
	-Geïntegreerde Fallus-beskrywing	150
	-Die Tuin van Fallus	164
7.1.3.2	Protokol 2 : Kappa	168
	-Kliniese vraelys	168
	-Kliniese verslag	173
	-Stimulusbeelde	180
	-Geïntegreerde Fallus-beskrywing	188
	-Die Tuin van Fallus	197
7.1.3.3.	Protokol 3 : Gert	201
	-Kliniese vraelys	201
	-Kliniese verslag	206
	-Stimulusbeelde	213
	-Geïntegreerde Fallus-beskrywing	221
	-Die Tuin van Fallus	230

HOOFSTUK 8

8.1.	Bespreking van studie	234
8.1.1.	Algemeen	234
8.1.2.	Gevolgtrekkings	235
8.1.2.1.	Interne evaluasie	235
	-Kliniese vraelys	235
	-Stimulusbeelde	236
	-Kliniese onderhoud	237
	-Botaniese metafoor	238
	-Databeskrywings	239
	(i) Ooreenkomste en verskille	239
	(ii) Geïntegreerde Fallus- beskrywings	249
8.1.2.2.	Eksterne evaluasie	257
8.1.3.	Beperkings van studie	264
	Bylae A	267
	Bylae B	270
	Bylae C	274
	Bylae D	283
	Bylae E	284
	Bronnelys	